

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **Z. F.** proti žalovanému **L. F.**, v dovolacom konaní zastúpenému JUDr. I. G., o **zrušenie práva spoločného nájmu bytu**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 11 C 107/2000, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 26. augusta 2008 sp. zn. 24 Co 166/2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trnave z 26. augusta 2008 sp. zn. 24 Co 166/2008 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trnava uznesením z 20. októbra 2006 č. k. 11 C 107/2000-469 odmietol podanie žalovaného, ktorým sa domáhal nariadenia predbežného opatrenia, keď mal za to, že napriek predchádzajúcim výzvam zo strany súdu, toto podanie nedoplnil tak, aby nebolo neúplné, resp. nezrozumiteľné.

Krajský súd v Trnave uznesením z 26. augusta 2008 sp. zn. 24 Co 166/2008 odmietol odvolanie žalovaného proti uzneseniu súdu prvého stupňa s poukazom na § 205 ods. 1 O. s.p. s použitím § 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p., keď dospel k tomu, že z odvolania žalovaného, napriek výzvam na jeho doplnenie, ktoré boli zo strany súdu žalovanému zaslané a riadne doručené, nebolo možné zistiť, v čom považuje rozhodnutie alebo postup súdu prvého stupňa za nesprávny a čoho sa svojím odvolaním domáha.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný, ktorý ho žiadal zrušiť a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie s poukazom na § 237 písm. f/ O.s.p., keď

mal za to, že jeho odvolanie malo zákonné náležitosti, v záhlaví uviedol, že smeruje proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 20. októbra 2006, rozhodnutie prvostupňového súdu napadol v celom rozsahu, nakoľko jeho návrhu na vydanie predbežného opatrenia sa dalo alebo vyhovieť alebo nevyhovieť v celom rozsahu. Súčasne sa v odvolaní domáhal zrušenia rozhodnutia súdu prvého stupňa. Uviedol, že síce odvolaniu chýbalo odôvodnenie, ktoré nemohol doplniť ani na výzvu súdu, nakoľko mu predseda Okresného súdu Trnava nedoručil doklad, o ktorý žiadal, avšak neuvedenie dôvodov nemôže mať za následok odmietnutie odvolania, ak je z neho jasné, ktoré rozhodnutie a v akom rozsahu sa napáda a čoho sa odvolateľ domáha, tak ako to bolo zrejmé z jeho odvolania.

Žalobkyňa sa k dovolaniu nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr to, či dovolanie žalovaného smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania sú upravené v ustanovení § 237, § 238 a § 239 O.s.p. V ustanovení § 237 O.s.p. sú stanovené podmienky prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu bez ohľadu na jeho procesnú formu. Ustanovenie § 238 O.s.p. upravuje dôvody prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu vydaným vo forme rozsudku a v ustanovení § 239 O.s.p. sú uvedené dôvody prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu vydaným vo forme uznesenia.

V zmysle § 239 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109ods. 1 písm. c/ O.s.p.

V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa doslovného znenia § 239 ods. 3 O.s.p. však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, znalečnom, tlmočnom a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu o predbežnom opatrení, ktoré vykazuje znaky jedného z tých rozhodnutí, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. ako rozhodnutia, kde dovolanie nie je prípustné, je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalovaného z ustanovenia § 239 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v ustanovení § 237 O.s.p., neobmedzil sa odvolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale komplexne sa zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (ide o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nepodania návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, o prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

V rámci toho prieskumu odvolací súd ustálil, že došlo k vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. zakladajúcej prípustnosť a dôvodnosť dovolania, t.j. že odvolací súd svojim postupom odňal žalovanému možnosť konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) je treba rozumieť taký chybný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania.

Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O taký prípad v prejednávanej veci ide z dôvodu, že odvolací súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci nepostupoval v súlade s právnymi predpismi a žalovanému znemožnil uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov, čím odvolacie konanie touto vadou zaťažil.

Základné právo na súdnu ochranu podľa § 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústavy) zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, bolo možné odôvodniť len dôvodmi, uvedenými v ustanovení § 205 ods. 2 písm. a/ až f/ O.s.p.

Súd prvého stupňa uznesením vyzve toho, kto podal odvolanie neobsahujúce náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2, aby chýbajúce náležitosti doplnil a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d/. Ak sa aj napriek výzve súdu odvolanie nedoplní alebo ak ide o oneskorené odvolanie alebo odvolanie podané tým, kto naň nie je oprávnený, predloží súd prvého stupňa odvolanie na rozhodnutie odvolaciemu súdu (§ 209 ods. 1 O.s.p.).

Odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré nemá náležitosti podľa § 205 ods. 1,2 O.s.p. v znení účinnom do 15. októbra 2008 .

V prejednávanej veci niet pochýb o tom, že žalovaný v odvolaní proti uzneseniu súdu prvého stupňa označil rozhodnutie, proti ktorému smeruje, uviedol v ňom, že sa odvoláva proti odmietnutiu podaného návrhu na vydanie predbežného opatrenia a odmietnutie považuje za nesprávne.

Dovolací súd dáva do pozornosti, že odvolací súd odmietol odvolanie proti uzneseniu, ktorým súd prvého stupňa odmietol s poukazom na § 43 ods. 1,2 O.s.p. podanie, ktoré žalovaný označil ako návrh na vydanie predbežného opatrenia, t. j. odmietol procesné rozhodnutie z dôvodu neodstránenie väd podania. Z odvolania žalovaného je preto zrejmé, že napáda nesprávnosť tohto procesného postupu súdu prvého stupňa, preto výzvy súdu na doplnenie dôvodov takéhoto uznesenia sa javia ako príliš formalistické a v rozpore s § 1 a § 5 O.s.p., ako aj vyššie uvedeným obsahom článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Z uvedeného je zrejmé, že ak odvolací súd opravný prostriedok žalovaného odmietol pre nesplnenie zákonných podmienok upravujúcich náležitosti podaného odvolania (§ 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p.), hoci v skutočnosti nemalo také zásadné nedostatky, ktoré by súdu bránili pokračovať v konaní, odňal žalovanému možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že uvedená procesná vada v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. zakladá prípustnosť dovolania a je zároveň tiež dôvodom,

pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne.

So zreteľom na uvedené dovolací súd zrušil uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, 4 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znovu aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. októbra 2010

JUDr. Vladimír M a g u r a, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová